

Bab 2

Vokal

Dalam tulisan rumi, terdapat enam huruf vokal atau huruf saksi iaitu ‘a’, ‘e pepet’, ‘e taling’, ‘i’, ‘o’ dan ‘u’.

Dalam tulisan Jawi, keenam-enam huruf vokal tersebut diwakili dengan huruf-huruf Jawi berikut...

Rumi	Jawi		
	(pada permulaan suku kata atau perkataan)	(pada pertengahan suku kata tertutup)	(pada penghujung suku kata)
a		(tiada huruf)	
e pepet		(tiada huruf)	--
e taling	اي	ي	ي
i	اي	ي	ي
o	او	و	و
u	او	و	و

Contoh penggunaan...

Rumi	Jawi		
	(pada permulaan suku kata atau perkataan)	(pada pertengahan suku kata tertutup)	(pada penghujung suku kata)

a	ایه ayah امبیل ambil	بندر bandar	بارا bara
e pepet	امق emak امفت empat	بنداندا benda	--
e taling	اینق enak اینده endah	فیرق perak	تیمپی tempe
i	ایتیق itik ایمبس imbas	بیسیق bisik	فیچی pipi
o	اورڠ orang	بوروس boros	دیسکو disko
u	او بت ubat	بورو buru	سودو sudu

Kelak pelajar akan mempelajari bahawa tidak semua suku kata yang berbunyi ‘a’ mengandungi ‘alif’. Contohnya dalam hukum ejaan ‘luar derlung’, ‘kaf-ga’ dan ‘ra-ma’.

Namun bagi bunyi ‘a’ dalam suku kata tertutup, ada juga suku kata yang ditambahkan huruf ‘alif’ di dalamnya bagi mengelakkan berlakunya **homograf**, iaitu dua perkataan yang sama ejaannya tetapi berbeza bunyi dan maknanya. Di bawah ini ialah senarai pasangan homograf...

Bil.	Rumi	Jawi	Rumi	Jawi
1.	bandul	بَانْدُول	bendul	بَنْدُول
2.	banci	بَانْچِي	benci	بَنْچِي
3.	bangkah	بَاڠْکَه	bengkah	بَڠْکَه
4.	bangkal	بَاڠْکَل	bengkal	بَڠْکَل
5.	bangkar	بَاڠْکَر	bengkar	بَڠْکَر
6.	cancang	ڇانچُ	cencang	ڇنچُ
7.	cangking	ڇاڳُکيڻ	cengking	ڇڳُکيڻ
8.	cangkir	ڇاڳُکير	cengkir	ڇڳُکير
9.	cangkung	ڇاڳُکوڻ	cengkung	ڇڳُکوڻ
10.	dandang	داندُغ	dendang	دندُغ
11.	gambar	گامبر	gembar	گمبر
12.	gambut	گامبوٽ	gembut	گمبُوت
13.	gampar	گامپُر	gempar	گمپُر

14.	ganding	گاندیع	gending	گندیع
15.	ganggang	گاعُگُع	genggang	گعُگُع
16.	ganjak	گانجق	genjak	گنجق
17.	ganjur	گانجور	genjur	گنجور
18.	gantar	گانتر	gentar	گنتر
19.	ganting	گانتیع	genting	گنتیع
20.	hambus	ہامبوس	hembus	ہمبوس
21.	hampas	ہامفاس	hempas	ہمفاس
22.	jamba	جامبا	jemba	جمبا
23.	jambak	جامبک	jembak	جمبک
24.	kambu	کامبو	kembu	کمبو
25.	kampit	کامفیت	kempit	کمفیت
26.	kampuh	کامفوہ	kempuh	کمفوہ
27.	kampung	کامفوغ	kempung	کمفوغ
28.	kancing	کانچیع	kencing	کنچیع
29.	kandang	کانداغ	kendang	کنداغ
30.	kandung	کاندوغ	kendung	کندوغ
31.	kantung	کانتوغ	kentung	کنتوغ

32.	lambang	لامبڠ	lembang	لمبع
33.	lambung	لامبوغ	lembung	لمبور
34.	lambur	لامبور	lembur	لمبوت
35.	lambut	لامبوت	lembut	لمفويه
36.	lampai	لامفائي	lempai	لمفائي
37.	lampam	لامفم	lempam	لمفم
38.	lampuh		lempuh	لمفووه
39.	lampuk	لامفوك	lembur	لمفوك
40.	langkap	لا غڪڻ	lengkap	لغڪڻ

41.	lantang	لانتڭ	lentang	لنتڭ
42.	lantik	لانتيق	lentik	لنتىق
43.	pantas	فانتس	pentas	فنتس
44.	rambang	رامبغ	rembang	رمبغ
45.	sandi	ساندي	sendi	سندي
46.	sanda	ساندا	senda	سندا
47.	santap	سانتف	sentap	سنتف
48.	tampa	تماڻا	tempa	تماڻا
49.	tandang	تاندڠ	tendang	تندڠ
50.	tandas	تاندنس	tendas	

(Adi Yasran & Hashim Musa 2008)

